

РЕЦЕНЗИЯ

По конкурс за получаване на академичната длъжност „Доцент“, в Област на висше образование 1. Педагогически науки, Професионално направление 1. 2. Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика), обявен от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ), за потребностите на Катедра „Начална училищна педагогика“, при Педагогическия факултет (ПФ), с единствен кандидат гл. ас., д-р Николинка Александрова Атанасова.

РЕЦЕНЗЕНТ: Проф., д. н. Лучиян Ангелов Милков- преподавател в УНСС- град София, Факултет „Управление и администрация“, Катедра „Публична администрация“.

Регистриран в НАЦИД от месец януари 2019 година.

Назначен съм за външен член на Научното жури и рецензент, със заповед № Р33-3698 от 10. 07. 2019 година, от Ректора на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Моб. т-н: 089 555 3 400; дом. т-н: 02 9 361 363

E-mail: milkovl@abv.bg

I. Данни за конкурса

Конкурсът е обявен от ПУ „Паисий Хилендарски“ в ДВ, бр. 31 от 12. 04. 2019 година. Доцентурата се разкрива за преподаване в учебните курсове и програми на Катедра „Начална училищна педагогика“, при ПФ.

Представеният от гл. ас., д-р Николинка Атанасова комплект-материали на хартиен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ и включва следните документи:

1. Молба по образец до Ректора на ПУ „Паисий Хилендарски“ за допускане до участие в конкурса;
2. Автобиография по европейски формат;

3. Диплома за образователна степен „Магистър“;
4. Диплома за образователна и научна степен „Доктор“;
5. Списък с научни трудове;
6. Справка за съответствие с минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „Доцент“;
7. Анотации на материалите за участие в конкурса;
8. Декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
9. Преписи от протоколите на КС, ФС и АС, във връзка с конкурса;
10. Копие на ДВ с обявата за конкурса;
11. Удостоверение за трудов стаж;
12. Документи за учебно-преподавателската дейност;
13. Документи за научно-изследователската дейност;
14. Комплект-документи на хартиен носител;
15. Комплект-документи на електронен носител.

II. Биографични и професионални данни

Гл. ас., д-р Николинка Александрова Атанасова е родена през 1976 година.

В периода 1994 година-1998 година завършва специалност „Предучилищна педагогика“ в ПУ „Паисий Хилендарски“.

Завършва магистърска степен в периода 2002 година- 2004 година в ПУ „Паисий Хилендарски“, ПФ, в областта на начална училищна педагогика.

След успешно положен конкурс, от 2002 година е асистент в Катедра „Начална училищна педагогика“, в ПФ. От 2005 година е старши асистент, а от 2010 година- главен асистент.

През 2011 година защитава дисертация на тема: „Интерактивните методи на обучение в начален етап на СОУ“, пред Научно жури на ПУ „Паисий Хилендарски“ и получава образователната и научна степен „Доктор“, в Област на висше образование 1. Педагогически науки,

Професионално направление 1. 2. Педагогика, Докторска програма „Теория на възпитанието и дидактика“.

III. Наукометрични показатели

Гл. ас., д-р Николинка Атанасова участва в конкурса с две монографии, две книги, 17 статии на кирилица и латиница, едно пособие-електронни материали за студентите от бакалавърските и магистърските програми на ПФ при ПУ и учебници за ученици в училищното образование.

1. Монографии и книги

1. 1. Монографията на тема: „Мисловните карти като иновативна техника на учене и преподаване“ е в обем от 181 страници, Издателство „Fast Print Books“, Пловдив, 2015, ISBN 978-619-7034-74-5, е съобразена с актуалността и значимостта на мисловните карти като техника на учене и преподаване.

Н. Атанасова разкрива същността, теоретико-емпиричните основи, видовете мисловни карти, както и етапите за индивидуално и групово конструиране на такива карти. Специално място е отделено на богатото разнообразие от компютърни програми и уеб-приложения за съставяне на компютърни мисловни карти, които са сред най-предпочитаните като вид от студентите.

Детайлно е описан дизайнът на проведеното констатиращо изследване, базиращо се на анкетирането като метод за диагностика, което е центрирано към проучване на съвременния процес на учене във висшето училище и възможностите за прилагането на мисловните карти като иновативна за България техника на учене и преподаване. Обстойно е представен анализът на получените резултати и изводите, произлизащи от него.

В последната глава на монографичното изследване са разгледани възможностите за прилагане на мисловните карти в четири интерактивни

технологии на обучение във висшето училище. Предложени са множество задачи за упражнения с мисловни карти по дисциплината „Дидактика“, предназначени за студентите от педагогическите специалности, които задачи лесно могат да се адаптират и за други дисциплини.

1. 2. Монографичното изследване на тема: „Интерактивно групово и проектно обучение „лице в лице“. Теоретико-приложни аспекти“ е в обем от 119 страници, Издателство „Fast Print Books“, Пловдив, 2018, ISBN 978-619-236-034-4.

Този труд на гл. ас., д-р Н. Атанасова е предназначен да даде яснота и да стимулира позитивна промяна в педагогическата практика в България, в следните посоки:

- Ефективното интерактивно обучение „лице в лице“ е, все още, рядко срещано в практически план и недостатъчно познато в теоретичен план.
- Групово базираното обучение, като вариант на интерактивното, се осъществява предимно чрез диференцирана индивидуална работа по редици в класната стая, което го превръща в традиционно обучение.
- Проектното обучение, като вариант на интерактивното, се осъществява предимно във връзка с функционирането на клубове по интереси и други извънкласни дейности и рядко е съчетано, от една страна, с урока като водеща външна форма на обучение, а, от друга страна, със спонтанните инициативи на обучаваните.
- Групово базираното и проектно базираното обучение, често пъти, остават недовършени, тъй като не се стига до логичния край, който се отнася до оценяването на постигнатите резултати.
- Оценяването на груповата работа и проектното обучение, където го има, се асоциира предимно с материалните продукти, които са създадени от обучаваните, като липсва яснота за други възможни аспекти на оценяването и свързаните с тях критерии и показатели за диагностика.

В монографията са заложени и много скрити идеи за ефективно интерактивно обучение като цяло.

1. 3. В труда „Предизвикателството интерактивни методи на обучение“, с обем 108 страници, УИ „Паисий Хилендарски“, Пловдив, 2012, ISBN 978-954-423-757-8, се прави обстоен анализ на интерактивните методи като едно от съвременните педагогически предизвикателства. Те подпомагат разгръщането на качествен процес на обучение и напълно съответстват, както на обществената потребност от формиране на креативни личности, така и на потребността от социализация и комуникация на всеки ученик. Това е основание да се търсят най-благоприятните начини за подготовката на учениците, които да се проявяват не само като знаещи, но и като можещи хора.

Д-р Атанасова описва и анализира множество чуждестранни и български класификации. Характеризирани са над петдесет интерактивни метода на обучение. Изяснен е произходът на тази немалка група дидактически методи чрез връзката „философии на образованието-реформаторска педагогика-интерактивни методи на обучение“. Разкрита е спецификата на съвременното интерактивно обучение, отнасяща се до наличието на конкретни принципи, образователна среда, роли на участниците в процеса на обучение, варианти на обучение, положителни страни и проблеми, с които е свързано неговото приложение в училищната практика.

1. 4. В методическото ръководство „Интерактивните методи на обучение в началния етап на СОУ. Методическо ръководство за интерактивно обучение в IV клас“, с обем 212 страници, УИ „Паисий Хилендарски“, Пловдив, 2012, ISBN 978-954-423-754-7, авторът описва апробиран технологичен модел за интерактивно обучение, който съответства на педагогическата потребност от конкретни примери, за осъществяване на

интерактивно обучение в началните класове и същевременно дава отговор на редица актуални въпроси, сред които са:

- Кои интерактивни методи могат да се прилагат с лекота в процеса на обучение в началните класове?

- Уместно ли е да се използват интерактивните методи в уроците за нови знания?

- На кои места в урока като доминираща форма на обучение и по колко на брой е най-подходящо да се включват такива методи?

Моделът, който ни е представен, включва пет интерактивни метода, интегрирани по двойки в десет последователно редуващи се комбинации. Те са лесно приложим вариант за системно, вариативно и гъвкаво разгръщане на интерактивен процес на обучение и същевременно са източник за генериране на нови творчески идеи.

2. Научни статии и доклади

В един сериозен обем от статии- общо 17, намираме много интересни позиции и становища на д-р Николинка Атанасова, които показват научното ѝ израстване във времето от 2003 година до 2019 година. Тук са застъпени идеи и виждания, които, по-късно, са доразвити, обогатени и намират място в дисертационното изследване и в последващата научно-изследователска и учебно-преподавателска дейност на колегата. Ясен стил на излагане на позициите, умело боравене с понятийния апарат, коректно позоваване на водещи наши и чужди автори- това са особеностите на приложените статии.

IV. Научна активност

Н. Атанасова защитава дисертационния си труд през 2011 година и получава образователната и научна степен „Доктор“ по педагогика.

Участва в пет национални и международни научни проекта в областта на образователната дейност.

Обучител е в Департамента за квалификация и професионално развитие на педагогическите специалисти при ПФ на ПУ.

Научен редактор е в списание „Докторантски изследвания“ към ПФ при ПУ. Съставител (в екип) е на сборници, рецензент е на доклади в студентски научни форуми.

От първите публикации през 2003 година до днес, при анализа на монографиите, методическите помагала и статиите, е налице сериозно научно израстване, както в стил и език, така и в търсене на значими тематични направления. Н. Атанасова показва висока ерудиция, сериозни научни умения и изследователски опит, като подлага на обстоен анализ получените данни от редица емпирични изследвания. Подготовката ѝ позволява да разработва на много добро ниво проблемите, които изследва и публикува. Проявен е стремеж да се извеждат на преден план строго научни критерии за интерпретация на гледните точки.

Характерна особеност на публикациите (монографии, книги, статии и доклади) е обективният научен анализ на разнообразните проблеми, които са включени в тях.

Н. Атанасова е придобила сериозна литературна осведоменост, компетенции и ерудиция по изследваните от нея въпроси, което, от своя страна, ѝ помага за правилна ориентация в т. н. „бели полета“ на изследваната проблематика. Коректното цитиране и позоваване на водещи наши и чужди автори, работещи в областта на научните ѝ интереси, говори за високата ориентираност на Н. Атанасова в областта на понятийния апарат, доминиращите теоретични и практико-приложни идеи в съвременната педагогическа наука.

Не се откриват данни, че научната продукция на кандидата не е негово лично дело. Опорните източници са посочени коректно.

V. Преподавателска натовареност и активност

Основната дейност на гл. ас., д-р Николинка Атанасова е учебно-преподавателската. Тя води учебни занятия с педагогически кадри, повишаващи квалификацията си. Разработва редица учебни програми, които реализира в преподавателската си дейност.

В Катедрата има сериозна преподавателска натовареност, както с лекционни курсове, така и със семинарни упражнения.

В работата си със студентите- бакалавърска и магистърска степени, в областта на научно-изследователската дейност, има множество защитили дипломни работи под нейно ръководство, както и участници в национални студентски научни сесии.

VI. Основни приноси

Представената научна продукция на гл. ас., д-р Н. Атанасова е с теоретико-приложен характер. Тя е свързана с технологиите на обучение в училищното и университетското образование.

Приносите от нея могат да бъдат диференцирани в следните тематични направления:

1. Дигитализация в образованието;
2. Интерактивни методи и техники на обучение;
3. Иновативни технологии на обучение в училищното и университетското образование;
4. Оптимизиране на дейностите учене и преподаване в училището и университета;
5. Ефективно оценяване на резултатите от обучението на студенти и ученици.

Гл. ас., д-р Н. Атанасова е цитирана в 11 научни публикации в рецензирани списания, сборници с научни трудове- 9 у нас и 2 в чужбина (Германия и Полша).

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение отбелязвам, че е налице значителна учебно-преподавателска натовареност със студенти, обща научна активност и сериозна продукция, които ме убеждават, че кандидатът гл. ас., д-р Николинка Атанасова отговаря на условията за заемане на академичната длъжност „Доцент“.

От Таблицата със задължителните минимални изисквания за научна, научно-приложна и учебна дейност, за заемане на академична длъжност, е видно, че гл. ас., д-р Николинка Атанасова покрива изискванията по всички наукометрични показатели и критерии. Минималният брой точки е значително превишен в две направления:

Направление Г: Публикувана книга, на базата на защитен дисертационен труд и статии и доклади в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. Изискуем минимум точки: 200. Натрупани от кандидата: 425 точки.

Направление Д: Цитирани рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове. Изискуем минимум точки: 50. Натрупани от кандидата: 115 точки.

Представената професионална биография и анализът на научните разработки са доказателство за изградени професионални компетенции в областта на дидактиката, с акцент- начална училищна педагогика, а в личностни компетенции и особености на професионалните изяви е постигнато хармонизиране на постижения във всички основни направления на дейността- научна, изследователска и преподавателска.

Въз основа на посоченото по-горе, считам, че единственият кандидат по обявения конкурс за академичната длъжност „Доцент“, гл. ас., д-р Н. Атанасова, отговаря напълно на ЗРАСРБ, Правилника за прилагането му и Правилника за развитието на академическия състав на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Поради всичко това, **МОЯТА ОЦЕНКА**, за заемането на обявената по конкурса академична длъжност „Доцент“ от гл. ас., д-р Николинка Атанасова, **Е ПОЛОЖИТЕЛНА**.

Постигнатите научни, изследователски и преподавателски резултати ми дават основание, убедено да препоръчам на Многоуважаемото Научно жури, да изберем на академичната длъжност „Доцент“ гл. ас., д-р Николинка Александрова Атанасова и да предложим на Многоуважаемия Факултетен съвет на ПФ, при ПУ „Паисий Хилендарски“, да утвърди решението на Научното жури и ѝ присъди академичната длъжност „Доцент“, за потребностите на Катедра „Начална училищна педагогика“, при ПФ, в Област на висшето образование 1. Педагогически науки, Научно направление 1. 2. Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика).

06. 08. 2019 година

Гр. София

Рецензент:

(Проф., д. н. Лучиян Милков)